

2025. június 27. péntek – 5785. támuz 1.

www.frankel.hu

péntek 18:30 | gy. gy. 20:27 | szombat 10:00 | havdala 21.47

82/6

KORÁCH

(IV. Mózes 16.1. – 18.32.)

קֹרַח

A nagy lázadást írja le, mely nem kenyérért, húsért vagy vízért történt, hanem egy kiváltságos osztály tagjai, a kohaniták követelnek maguknak még több kiváltságot, és kétségbe vonták Mózes autoritását és uralmának isteni eredetét. A lázadókat, a levita Koráchot és társait végül elnyelte a föld, és a nép megdöbbenven vette tudomásul, hogy az isteni türelemnek is van határa.

Ez volt a neve annak a tekintélyes, nagy tudású levita férfinak, aki pártot ütött Mózes ellen. Egyesek szerint a Reuben családból származó Dátán és Avirám szervezték az összeesküvést, akik nem tudtak belenyugodni, hogy törzsük nem részesült az elsőszülötti kiváltságokból. Kihasztnálták Korách szónoki készségét, ismertségét, ezért választották vezetőjüknek. Ugyanis Koráchnak több személyes sérelme akadt, pl. nem ő lett a törzsfőnök, hanem a fiatal Elifan, kohén szeretett volna lenni, azaz pap, de ez utóbbi Áron fiainak jutott osztályrészül, vitája volt Mózesrel és mivel érvei tetszetősek, avagy demagógok voltak, tömegeket tudott megnyerni. Hangoztatta, hogy nem érdemes földet megművelni, mert a széleket és a lehulló szemeket a szegényeknek kellett hagyni. De állatot sem érdemes tartani, mert az elsőszülötteket a papok elvitték, sőt a gyapjú nyírásának elejét is le kellett adni, így a leghelyesebb, ha mindenki az egész vagyonát Áron fiainak adja és akkor többet nincs gondja. Ma ezt úgy mondanák a populisták, hogy nem érdemes vállalkozni, mert minden pénz az adóba megy. Korachot és csoportját elnyelte a föld, de fiaik nem tartottak apjukkal. Korach fiainak zsoltárai gyakori és kedvelt imánk lett. E családból származott Sámuel próféta is. Hogy bizonyosság legyen Lévi törzs a kiválasztott a szent szolgálatra, és nem az elsőszülöttek, valamint Áron leszármazottai az Ö.való parancsai szerint lettek papok, minden törzs levágott egy-egy botot, amelyet a Hajlékban a bizonyosság ládája elé helyeztek. Az Áron által elhelyezett bot kivirult, mandulát érlelt. Így Áron és a Levita törzs legitimitása vitathatatlaná vált.

Sokszor vagyunk tanúi annak, hogy pártok és csoportok vitáját nem nézetbeli vagy ideológiai különbségek teremtik. Több esetben személyes kielégítetlen becsvágy az okozója a szakadásnak, csoportok, pártok kettéválásának. Hetiszakaszunk ősi történelmünk első ilyen esetét beszéli el: Korách (קֹרַח) és társainak Mózes elleni lázadását. A levita törzsből származó Korách a nép előkelői közé tartozott. De ő nem volt megelégedve sem gazdagságával (hagyomány), sem társadalmi helyzetével. Főpapi vagy ahhoz hasonló méltóságra vágyott. Maga mellé vett 250 embert és a perlekedésükről híres Dátánt és Ávirámot, majd így szólt Mózeshez és Áháronhoz: “Túl sokat vettetek magatoknak! Az egész nép szent, hát miért emeltétek magatokat Isten gyülekezete fölé?” Mózesnek, Izrael első és legnagyobb vezetőjének nagyon fájtak ezek a szavak. Megértette a nép zúgolódását, mikor víz- vagy eleséghiány miatt panaszkodtak, vagy mikor háborútól féltek. De azzal vádolni őt, hogy uralkodik rajtuk, őt, aki jobban szerette népét, mint saját magát?! “Egyiktől sem vettem el egy szamarat sem, nem tettem rosszat egyiknek sem”, fakadt ki keserűségében. “És még akkor is védte a népet... Isten el akarta pusztítani az egész nemzedéket, de Mózes így szólt: Isten, minden élőnek ura, hát egy ember vétkezik, és Te az egész gyülekezetre haragszol?!” Mózes, mint vezető, mint megalapítója a zsidó népnek, egyedülálló Izrael történetében. “Nem támadt még egy olyan próféta Izraelben, mint Mózes.” E mondattal fejeződik be a Tóra. És mégis Korách esetében – ha ideiglenesen is – kétségbeesés fogta el. “És meghallá Mózes Korách szavait és arcra borult.” Nem volt ereje eleinte beszélni a lázadókhöz. Isten maga tett igazságot a Mózes és Áháron ellen fellázadt csoport. megbüntetésével “és a Föld megnyitá száját és elnyelte őket”. A Mózes családjából való Korách féktelen becsvágya hamis vádaskodás és irigység alapján akart a nagy vezető helyére lépni. Szomorú elgondolni, hogy ma is vannak közöttünk egyének, kik kielégítetlen becsvágyukban képesek pártokat kettéosztani vagy új pártot alapítani egyedül azért, hogy az áhított: “szék” birtokába kerüljenek... Korách esetében a pártoskodás elterjedt a nép széles körében. Sokan Mózeszt vádolták a Koráchot ért szerencsétlenségért. “Izrael fiainak gyülekezete panaszt emelt másnap Mózes és Áháron ellen, mondván: ti öltétek meg Isten népét.” Ugyanakkor pestis tört ki a nép körében, mely több ezer embert emésztett el. Az elbeszélés szerint Áháron főpap fékezte meg a ragályt. “Áháron a nép közé sietett, füstölő áldozatot égetett, a holtak és az élők közé állt, és a ragály megszűnt.” (Mivel annak idején a kohaniták orvosok is voltak, a főpap beavatkozása valószínűleg nemcsak csoda alapján, hanem higiéniai eszközökkel is történt.) Áháronnak passzív szerepe volt a Koráchhal való vitában. Nem hallatta hangját, bár ellene is áskálódtak. De ő a nagy békeszerető hírében állott. Az Atyák Mondásai szerint “ohév sálom vörodéf sálom” békét szerető és békét szerző volt. Ezért nem tekintve az őt ért sérelmeket, segítségére sietett az ellene lázadó népnek. Mózes nagyvonalúsága, Áháron békeszeretete ezúttal is megmentette a népet. Csak a felbujtók fizettek féktelen becsvágyukért. Korách története feltétlenül szól hozzánk, a mai nemzedékhez is. A nép vezetői nem önmaguk tekintélyének vagy uralkodási vágyuknak szolgálai kell legyenek. A nép szeretete, az érte való aggódás és a nemzet java kell, hogy irányítsa lépteiket és nem a személyes ambíciók. Sokat hallottunk a karaiták szektájáról. Hogy született ez a szekta? Babilóniában a

Rés Galuta, a gálut feje volt a Talmud korában az ott élő zsidók feje. A IX. században a Dávid nevű vezető két fia között viszály tört ki a stallum elnyeréséért. A mellőzött Ánán ben Dávid ott hagyta közösségét és azzal a jelszóval hogy csak a Biblia szavai mérvadóak a Szóbeli Tan és a Talmud mellőzésével új vallási szektát alapított. (Mind mai napig vannak karaiták, ha kis számban is.) A fenti példa is azt mutatja, hogy személyes ambíciók, sértődések széthúzást, szakadást idéznek elő a népben. Izraelnek soha nem hiányoztak külső ellenségek, de a “koráchok” mindenkor meggyengítették és meggyengítik a népet.

Mikor szabad vitatkozni Istennel? A feminizmus, mint az uralomvágy ellentéte
Eredeti kommentár: Rachel Rosenthal Korách szerint Mózesnek semmi joga nincsen parancsolgatni, hiszen senki nem uralkodhat a másikon Izrael közösségében, és ebben igaza is van. Miért bukik el mégis, és ki ér célba helyette? Melyik vita szolgálja „az Ég üdvét”? Izrael népet szörnyű csalódás érte, az előző hetiszakaszban derült ki, mi lesz a kémek vétkének büntetése: azt mondták, hogy nem lehet az országot elfoglalni és szavaik beteljesedtek rajtuk. Ők, a sivatagi nemzedék, soha nem léphetnek be az országba, csak a gyerekeik. A frusztráció gyakran vezet hatalmi villongásokhoz, Mózes kihívója Korách és szövetségesei. Persze az egyenlőség nevében támadnak neki, noha a Tóra fontosnak tartja tudatni róluk, hogy neves és előkelő emberek voltak. A papok törzsét adó Levi és az elsőszülött Reuven leszármazottai, akik az egyenlőség jelszava mögé bújva valójában régi előjogaikat követelték vissza. Mózes ezért kérdezi Koráchékat: miért nem elég nekik a meglévő rangjuk, miért akarnak még többet? Ez az elitek lázadása még több hatalomért, amelyet, az érthető kétségbeesést kihasználva, elitellenes lázadásként szeretnének eladni. Isten is így látja, és így is kezeli a kérdést. De azt jelenti-e ez, hogy minden lázadás minden tekintély ellen, minden változtatási kísérlet, amely a nagyobb egyenlőségre irányul, minden jogkiterjesztés Isten rendjét támadja? Öt bátor árvalány Koráchéra rímelő története tanúsítja, hogy nem, azt. A közeli Pinchász hetiszakaszban értesülünk majd róla, hogy meghal egy Celofchád nevű ember, aki után a lányai elvileg nem örökölhetnének az ország földjéből. Abból a földből, amelyet 40 évvel később majd birtokba vesznek és a lányok kétely nélkül hiszik – szemben a kémekkel –, hogy így lesz (nem véletlenül jegyzi meg egy híres rabbi, Slomó Efrájim ben Aron Luntschitz Kli jákár című komentárjában a 17. század elején, hogy jobb lett volna nőket küldeni kémnek Izraelbe). A lányok, akiket éppen úgy külön megnevez és kiemel a szöveg, mint a Korách-lázadás vezetőit, reklamálnak Mózesnél az igazságtalan törvény miatt, lázadnak, ha tetszik. Mózes éppen úgy Istenhez fordul tanácsért ügyükben, ahogy Koráchék esetében tette-veszi észre a feltűnő párhuzamokat Rachel Rosenthal Talmud-kutató. A lányok utalnak is Koráchra, elhatárolják az ő családjuk lázadását az övéktől. És az eredmény is más: Isten, Mózesrel konzultálva, belátja, hogy a lányoknak igaza van és új törvény születik Izraelben, amely igazságot szolgáltat nekik. Rachel Rosenthal szerint azért, mert ők nem „összegyülekeztek” a közösség ellenében, hanem „közelléptek” hozzájuk, hogy elmondják, mit tartanak igazságtalannak, mit kell szerintük megváltoztatni. Lázadásuk célja nem a közösség megosztása volt, hanem az összetartozás erősítése. Az igazi közösség az egyenlők közössége, amelyet nem az uralom, hanem a bizalom ereje tart össze. Minden lázadást, minden változtatási javaslatot az mér meg Isten előtt, hogy ezt szolgálja-e. Ha igen, akkor van helye új törvényeknek, a nőkre vonatkozóan is, Izrael közösségében.

Wizner Balázs, filmrendező Az mindig úgy szokott lenni, hogy van egy állati jó ötletem, és hívom a haverokat, hogy csináljuk meg együtt, és amíg csak nekibuzdulás, lelkesedés van meg kiadás, bevétel meg még a látóhatáron sem, addig megy a nagy közösködés, nem nézzük, ki mennyit rakott bele, mennyit vett ki, mert nincs is nagyon mit, de aztán, ahogy kezd komollyá válni a projekt, beindul a kiszorítódsi, a ki-kivel, kivel-nem, a neked az miért jár, ha nekem nem, és a végén eljutunk oda, hogy ott terpeszkedik mindenki fölött az önjelölt góré, miután mindenkit kinyírt maga körül, aki potenciális riválisa volt, vagy csak épp kritizálni merészelte, és nem hódolt be neki teljesen. Szerencsétlen Korách elég csúnyán végzi egy sötét lukban élve eltemetve családostul, nem mintha különösebben sajnálni kéne, nem volt egy szeplőtelen szűz ő sem, akármennyire is próbált a nagy igazságvédő szerepében tetszelegni, mert bezzeg akkor nem volt olyan hű de egyenlőségpárti, mikor kiprivatizálna magának a közös dolgok őrzését, amit nyilván nem szimplán a közösség iránti önzetlen elkötelezettségből tett, miként azt meg is jegyezte Mose vitájuk hevében, hogy amit eddig összeharácsolt magának a közösből, azzal miért nem éri be. Ugyan már! Hisz mindig mindenki többet szeretne, így volt ez mindig is, mert ahogy följebb jutunk, úgy távol a horizontunk, és mindig van valaki, aki előttünk jár, aki közelebb van a kíváncsiságokhoz, mint mi. És jellemzően az efféle konfliktusok éppen akkor szoktak kiéleződni, mikor a haveri társaságból bejegyzett cég lesz, és meg kell nevezni, ki legyen a tulajdonos, ügyvezető, vagy éppen ki férhet hozzá a bankszámlához. És innentől fogva már nincs mellébeszélés, másokra mutogatás, hogy azok a lelketlen egyiptomiak, meg a népnyúzó fáraó, F1G, ez az a pont, mikor el kell rendezni egymás közt a dolgokat, és eldől, lesz-e tényleg valami a nagy vállalkozódsiból, vagy csontvázzá aszalódva végzik valahol a sivatag közepén. És igazából ekkor derül ki egy vezetőről, hogy valóban rátermett-e, képes-e jó döntéseket hozni a kritikus pillanatokban, Moséről pedig bebizonyosodik, hogy ő valóban az. Mikor Korách és cimborái követelőzni kezdenek, fölismeri a helyzet jelentőségét, rögtön reagál rá, és ezzel elejét is veszi minden további próbálkozásnak. Gyors, határozott és bölcs, a helyzetet nemcsak megoldja, de ki is használja, hogy hosszú távon is bebiztosítsa hatalmát. Először kegyetlenül leszámol ellenfeleivel, de mértéket tartva, nagylelkűen, aki behódol neki, azt nem bántja, majd újjászervezi az irányítást bebiztosítva saját és közvetlen szövetségeseinek helyzetét mindenekelőtt az anyagi háttérrel illetően, illetve egyúttal megteremt az ehhez szükséges ideológiai igazolást is. A siker nem is marad el, illetve fogjuk rá, Kánaánig legalábbis rendben mentek a dolgok.

Beköszönt a nyár hónapja Támuz (תמוז). https://bzsh.hu/2025/06/26/bekoszont-a-nyar-honapja-tamuzho/
Izrael kétoldalú tűzszünetet kötött Iránnal. https://168.hu/kulfold/izrael-iran-usa-tuzszunet-donald-trump-288532
Terrortámadás kísérletével vádolt fiatalokat vettek őrizetbe Csehországban. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/hirek-lapszemle/terrortamadas-kiserletevel-vadolt-fiatalokat-vettek-orizetbe-csehorszagban
Megkezdődött az Európai Tanács Ukrajnával, Közel-Kelettel, migrációval és a versenyképességgel foglalkozó ülése, az uniós tagállamok vezetői az Ukrajnának nyújtott további támogatásról és az európai védelemről is megbeszélést folytatnak Brüsszelben. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/spanyol-kormanyfo-az-eu-csucson-azonnal-fuggesszek-fol-a-tarsulasi-megallapodast-izraellel
Elvarratlan szalak – Séta Kővágóörs zsidóságának nyomában. https://kibic.hu/2025/06/26/elvarratlan-szalak-seta-kovagoors-zsidosaganak-nyomaban/
A Wehrmacht mítoszai: ami a Nürnbergi perekből kimaradt. https://mult-kor.hu/a-wehrmacht-mitoszai-ami-a-nurnbergi-perekbol-kimaradt-20250623
Közvélemény -kutatás: a Likud 26 mandátumra erősödik, de így is 61:41-re vezet az ellenzék. https://izraelinfo.com/2025/06/25/kozvelemeney-kutatas-a-likud-26-mandatumra-erosodik-a-koalicio-osszesen-49-mandatumon-all/
Így állította le Trump az Irán elleni masszív izraeli támadást. https://ujkelet.live/2025/06/26/igy-allitotta-le-trump-az-iran-elleni-massziv-izraeli-tamadast/
Történelmi támadás Irán ellen: az USA csapást mért az országra, Donald Trump még durvábbakkal fenyeget. https://168.hu/kulfold/iran-usa-donald-trump-izrael-raketa-tamadas-foldrenges-fenyegetes-288491
Bocsánatot kért a svéd szélsőjobboldali párt a náci és antiszemita múltjáért. https://hvg.hu/vilag/20250626_svedorszag-sved-demokratok-bocsanatkeres-nacizmus-antiszemitizmus
Izrael és Irán egy kisebb ország GDP-jét ellötte egymásra rakétákban és elfogórakétákban. https://telex.hu/kulfold/2025/06/24/izrael-iran-haboru-raketak-szama-meddig-tart
Iráni férfi üzenete a magyaroknak: soha nem támogattuk az Iszlám Köztársaságot, Izrael mellett állunk. https://www.atv.hu/kulfold/20250624/46-eve-tart-az-ajatollah-iranban/
Szombat reggeli imával az LMBTQ-emberek mellett. https://kibic.hu/2025/06/25/szombat-reggeli-imaval-az-lmbtq-emberek-mellett/
A tűzszünet okán a polgári védelem feloldotta a háborús szigorításokat Izraelben. https://bzsh.hu/2025/06/25/a-tuzszunet-okan-a-polgari-vedelem-feloldotta-a-haborus-szigoritasokat-izraelben/
Eliezer Ben-Jehuda : Egy nyelv, egy nép, egy újjászületés. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/zsido-vilag/eliezer-ben-jehuda-egy-nyelv-egy-nep-egy-ujjaszuletes
A Moszad a szervezettől ritka nyilvános üzenetben üdvözölte Izrael „történelmi” hadműveletét Irán ellen, kijelentve, hogy a 12 napos akciónak köszönhetően jelentősen semlegesítették a régóta fennálló iráni fenyegetést. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/a-moszad-dicseri-az-iran-elleni-tortenelmi-csapast-koszonetet-mond-az-usa-nak-es-tovabbi-eberseget-iger
Feminista férfiregény farkasokkal. https://kibic.hu/2025/06/24/feminista-ferfiregeny-farkasokkal/
Hét izraeli katona halt meg egy robbanásban a Gázai övezetben. https://izraelinfo.com/2025/06/26/het-izraeli-katona-halt-meg-egy-robbanasban-a-gazai-ovezetben-hirszuret/
Trump megállapodás csomagja, mely ürügyként szolgál Netajahu perének rendezésére. https://ujkelet.live/2025/06/26/trump-megallapodas-csomagja-mely-urugykent-szolgat-netajahu-perenek-rendezesere/
Támadás érte éjszaka Izraelt, tízen meghaltak, több százan megsebesültek. https://168.hu/kulfold/tamadas-izrael-iran-raketak-serultek-288306
A New York-i politikai és zsidó közösségeket egyenesen sokkolta, hogy Zohran Mamdani anticionista, Izrael-ellenes muszlim szocialista jelölt megelőzte Andrew Cuomo volt kormányzót a demokrata polgármester-jelölti előválasztáson. https://www.hetek.hu/cikkek/online/aggodnak-a-new-york-i-zsidok-izrael-ellenes-muszlim-szocialista
Terrorszervezetnek nyilvánították Irán központi bankját Izraelben. https://infostart.hu/kulfold/2025/06/25/terrorszervezetnek-nyilvanitottak-iran-kozponti-bankjat-izraelben
Egyre többen kérdezik, meddig bírná az izraeli gazdaság, ha folytatódna az Irán elleni háború. https://hvg.hu/360/20250626_izrael-gaza-hamasz-iran-haborus-koltsegek
Netanjahu : Izrael elfogadta a tűzszünetet Iránnal. https://www.atv.hu/kulfold/20250624/izrael-iran-tuzszunett-trump/
Törékeny , de kitart az Irán és Izrael közti tűzszünet. https://nepszava.hu/3284933_izrael-iran-kozel-kelet-haboru-tuzszunet-nuklearis-program

Netanjahu: Lehúztuk a vécen Irán nukleáris programját. https://bzsh.hu/2025/06/25/netanjahu-lehuztuk-a-vecen-iran-nuklearis-programjat/
Izrael kormányának nyilatkozata a Felkelő Oroszlán hadművelet befejezéséről. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/izrael/izrael-kormanyanak-nyilatkozata-a-felkelo-oroszlán-hadmuvelet-befejezeserol
Prof. dr. Balázs Gábor június 26-án vette át a Sándor Palotában dr. Sulyok Tamás köztársasági elnöktől a rektori kinevezést. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/balazs-gabor-ot-evre-az-orszag-os-rabbikepzo-zsido-egyetem-rektora
Tulajdonrészt vásárolhat a hódmezővásárhelyi zsinagógában a Mazsihisz. https://kibic.hu/2025/06/25/tulajdonreszt-vasarolhat-a-hodmezovasarhelyi-zsinagogaban-a-mazsihisz/
Trump: Netanjahu pere azonnal szűnjön meg – Amerika megmentette Izraelt, most meg fogja menteni Netanjahut is. https://izraelinfo.com/2025/06/26/trump-netanjahu-pere-azonnal-szunjon-meg-amerika-megmentette-izraelt-most-meg-fogja-menteni-netanjahut-is/
Trump átfogó béketerve, az urán ügye, Hamenei előbújt, és likvidálások Libanonban. https://ujkelet.live/2025/06/26/trump-atfogo-beketerve-az-uran-ugye-hamenei-elobujt-es-likvidalasok-libanonban/
Elárulta a Pentagon, hogyan bombázták le a fordói nukleáris létesítményt. https://hvg.hu/vilag/20250626_pentagon-bombazas-fordo-nuklearis-letesitmeny
Osztrák kancellári ajánlat az Irán és Izrael közötti konfliktus enyhítésére. https://infostart.hu/kulfold/2025/06/26/osztrak-kancellari-ajanlat-az-iran-es-izrael-kozotti-konfliktus-enyhitesere
Trump bejelentette a háború végét, Irán brutális támadásba lendült. https://www.atv.hu/kulfold/20250624/trump-bejelentette-a-haboru-veget-iran-brutalis-tamadasba-lendult/
Donald Trump Izrael elleni káromkodós kirohanása sokak számára megdöbbenően hathatott. Egyre több jel utal arra, hogy Amerika zsidó államhoz fűződő viszonya törékeny barátság, mely hamar meg tud változni egyre erősödő ideológiák mentén, melyek magukban hordozzák Izrael elárulásának lehetőségét is. https://www.hetek.hu/cikkek/kulfold/2025junius/megroppanhat-e-a-zsido-allam-amerikai-hatorszaga